EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 21.5.2024.
COM(2024) 209 final

2024/0114 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Unije u vezi s odlukom sudionica Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima radi ažuriranja određenih klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti iz Sektorskog dogovora o izvoznim kreditima za klimatske promjene

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Unije radi izmjene datuma iz dvije klauzule o vremenskom ograničenju valjanosti za razrede projekata G odnosno I iz Sektorskog dogovora o izvoznim kreditima za klimatske promjene („CCSU”) Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima („Sporazum”).

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum

Riječ je o džentlmenskom dogovoru između EU-a, SAD-a, Kanade, Japana, Koreje, Norveške, Švicarske, Australije, Novog Zelanda, Turske i Ujedinjene Kraljevine čija je svrha osigurati okvir za pravilno korištenje službeno podupiranih izvoznih kredita. U praksi to znači da se njime utvrđuju pravila kojima se nastoji spriječiti subvencioniranje i narušavanje trgovine povezano sa službeno podupiranim izvoznim kreditima. Sporazum je stupio na snagu u travnju 1978. na neodređeno vrijeme i nije akt OECD-a, iako ima administrativnu podršku tajništva OECD-a[1].

Sporazum se redovito ažurira kako bi se uzele u obzir promjene na tržištima i u području politike koje utječu na odobravanje službeno podupiranih izvoznih kredita. Sporazum je prenesen u pravo Unije Uredbom (EU) br. 1233/2011 Europskog parlamenta i Vijeća[2], te je time postao pravno obvezujući u EU-u. Revizije uvjeta Sporazuma ugrađuju se u pravo EU-a delegiranim aktima donesenima na temelju članka 2. Uredbe (EU) br. 1233/2011.

CCSU je prilog Sporazumu kojim se utvrđuju fleksibilniji maksimalni rokovi otplate za klimatski prihvatljive projekte radi poticanja njihova financiranja, a svrha mu je osigurati primjerene financijske uvjete za projekte u odabranim sektorima za koje je utvrđeno da znatno pridonose ublažavanju klimatskih promjena, uključujući projekte povezane s obnovljivim izvorima energije, smanjenjem emisija stakleničkih plinova i povećanjem energetske učinkovitosti, prilagodbom klimatskim promjenama te vodne projekte.

2.2. Sudionice Sporazuma

Europska komisija zastupa Uniju na sastancima sudionica Sporazuma („sudionice”) te u pisanim postupcima kojima sudionice donose odluke. Odluke o svim izmjenama Sporazuma donose se konsenzusom.

2.3. Predviđeni akt sudionica

Sudionice su 2023. dodale u CCSU niz novih razreda projekata koji se mogu poduprijeti prema njegovim uvjetima. Za dva takva razreda projekata, tj. razred projekata G (proizvodnja s niskim emisijama) i I (minerali i rude za čistu energiju), dogovoreno je da će se sposobnost potpore transakcijama u tim razredima fleksibilnim mogućnostima predviđenima CCSU-om procijeniti na pojedinačnoj osnovi jer nije moguće dogovoriti kriterije za utvrđivanje tih razreda projekata, prvenstveno jer nema međunarodno dogovorenih kriterija. Kako bi se sudionice potaknulo da se dogovore o kriterijima, za oba su razreda projekata utvrđene sljedeće klauzule o vremenskom ograničenju valjanosti: „Projekt ovog razreda obustavlja se nakon 30. lipnja 2024., osim ako se sudionice dogovore drukčije. Sudionice će istodobno

[1] Kako je utvrđeno u članku 5. Konvencije OECD-a.

[2] Uredba (EU) br. 1233/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o primjeni određenih smjernica u području službeno podupiranih izvoznih kredita i o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2001/76/EZ i 2001/77/EZ (SL L 326, 8.12.2011., str. 45.).

preispitati međunarodne standarde koji su do tada razvijeni i odlučiti hoće li ih uključiti u ovaj unos.”

Iako kriteriji nisu dogovoreni i nije poduprt nijedan projekt iz ta dva razreda projekata, u interesu je EU-a da zadrži mogućnost odobravanja potencijalnih pojedinačnih projekata iz tih razreda projekata i da se omogući više vremena za izradu relevantnih kriterija u okviru drugih međunarodnih foruma. Sve druge sudionice izrazile su interes za zadržavanje obaju razreda, bilo u obliku nove klauzule o vremenskom ograničenju valjanosti ili u obliku klauzule o preispitivanju.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Europska unija trebala bi podržati izmjenu Sporazuma kako bi se uključila nova klauzula o vremenskom ograničenju, koja će važiti barem do 30. lipnja 2026. Ostale sudionice mogu umjesto toga predložiti klauzulu o preispitivanju ili dulji rok, što bi isto moglo biti prihvatljivo.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”[3].

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Predviđeni akt može presudno utjecati na sadržaj zakonodavstva EU-a, tj. na Uredbu (EU) br. 1233/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o primjeni određenih smjernica u području službeno podupiranih izvoznih kredita i o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2001/76/EZ i 2001/77/EZ. To je zato što je u članku 2. te uredbe utvrđeno da „Komisija usvaja delegirane akte u skladu s člankom 3. radi izmjene Priloga II. kao posljedicu izmjena smjernica o kojima su se dogovorile sudionice Sporazuma.” To uključuje izmjene priloga Sporazumu.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije.

[3] Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka/Vijeće, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na izvozne kredite, što je u području primjene zajedničke trgovinske politike. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 207. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 207. stavak 4. prvi podstavak UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se aktom sudionica izmijeniti CCSU, primjereno ga je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

6.

2024/0114 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Unije u vezi s odlukom sudionica Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima radi ažuriranja određenih klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti iz Sektorskog dogovora o izvoznim kreditima za klimatske promjene

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Smjernice iz Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima („Sporazum”) prenesene su u nacionalna zakonodavstva, te su stoga postale pravno obvezujuće u Uniji na temelju Uredbe (EU) br. 1233/2011 Europskog parlamenta i Vijeća[4].

(2) Klauzule o vremenskom ograničenju valjanosti za razrede projekata G i I iz Sektorskog dogovora o izvoznim kreditima za klimatske promjene Sporazuma („Sektorski dogovor o klimatskim promjenama”) prestaju važiti 30. lipnja 2024.

(3) U interesu je Unije da se povoljni uvjeti Sektorskog dogovora o klimatskim promjenama mogu i dalje primjenjivati na takve projekte i da se zadrži mogućnost postizanja dogovora o kriterijima za te razrede projekata. U tu bi svrhu Unija trebala podržati produljenje klauzule o vremenskom ograničenju valjanosti ili njezinu zamjenu klauzulom o preispitivanju, barem do 30. lipnja 2026.

(4) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije jer će predviđena odluka sudionica Sporazuma („sudionice”) biti obvezujuća za Uniju i moći će presudno utjecati na sadržaj zakonodavstva Unije na temelju članka 2. Uredbe (EU) br. 1233/2011,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije među sudionicama Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima utvrđeno je u Prilogu.

[4] Uredba (EU) br. 1233/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o primjeni određenih smjernica u području službeno podupiranih izvoznih kredita i o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2001/76/EZ i 2001/77/EZ (SL L 326, 8.12.2011., str. 45.) („Uredba (EU) br. 1233/2011”).

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik